

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi Suomen Pankista sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on vuoden 1996 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 261/1996 vp laiksi Suomen Pankista sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Talousvaliokunta on antanut asiasta nyt koolla olevalle eduskunnalle mietintönsä n:o 17/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että eduskunnalle annetaan mahdollisimman pian esitys erillislaiksi Suomen Pankin virkamiehistä.

Eduskunta on hylännyt hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen rahalain 4 §:n muuttamisesta ja hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Suomen Pankista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Asema

Suomen Pankki on Suomen keskuspankki. Se on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka asemasta säädetään hallitusmuodossa, valtiopäiväjärjestyksessä ja tässä laissa.

2 §

Tavoite

Suomen Pankin toiminnan tavoitteena on turvata vakaa rahan arvo.

Suomen Pankin on tuettava muidenkin talouspolitiikan tavoitteiden saavuttamista sekä edistettävä rahoitusjärjestelmän vakautta vaarantamatta kuitenkaan 1 momentissa säädettyä tavoitetta.

3 §

Tehtävät

Suomen Pankin tehtävänä on päättää maan rahapolitiikasta ja toteuttaa sitä.

Suomen Pankin tehtävänä on myös:

1) huolehtia valuuttavarannosta ja sen sijoittamisesta sekä muista maan ulkoisen maksuvalmiuden tukemiseksi tarvittavista toimenpiteistä;

2) huolehtia osaltaan maksu- ja muun rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta sekä osallistua sen kehittämiseen; sekä

3) huolehtia toimintansa kannalta tarpeellisten tilastojen laatimisesta ja julkaisemisesta.

4 §

Maksuvälineiden liikkeeseen lasku

Suomen Pankin yksinoikeudesta laskea liikkeeseen laillisia maksuvälineitä ja sen

muista tehtävistä maan rahaviranomaisena säädetään rahalaissa (358/1993).

5 §

Yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa

Suomen Pankin on oltava tarvittaessa yhteistoiminnassa valtioneuvoston ja muiden viranomaisten kanssa.

Hoitaessaan rahapolitiikkaan liittyviä tehtäviään Suomen Pankki ei saa pyytää tai ottaa vastaan toimintaansa koskevia määräyksiä.

6 §

Toimivaltuudet

Suomen Pankki voi tehtäviensä hoitamiseksi:

- 1) antaa ja ottaa luottoa;
- 2) ottaa vastaan ja tehdä talletuksia;
- 3) harjoittaa arvopaperi-, jalometalli- ja valuuttakauppaa;
- 4) hoitaa maksuliikettä ja maksujen selvitystä; sekä
- 5) harjoittaa muutakin arvopaperi-, rahatai valuuttamarkkinatoimintaa.

Suomen Pankki määrää peruskoron ja muut Suomen Pankin soveltamat korot sekä voi tarvittaessa määritellä ja julkaista muitakin viitekorkoina käytettäviä korkoja.

Suomen Pankki voi omistaa osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä siinä määrin kuin se on perusteltua pankin tehtävien hoitamiseksi tai toiminnan järjestämiseksi.

7 §

Vähimmäisvaranto

Suomen Pankki voi määrätä, että talletuspankkien ja muiden luottolaitosten sekä ulkomaisten luottolaitosten Suomessa toimivien sivukonttoreiden (*varantovelvollinen*) on pidettävä Suomen Pankissa korotonta vähimmäisvarantoa, jos Suomen Pankin rahapolitiikkaan liittyvien tehtävien hoito sitä edellyttää.

Vähimmäisvarannon suuruus voi olla enintään viisi prosenttia varantovelvollisella olevan vieraan pääoman määrästä.

Suomen Pankki määrää vähimmäisvarannon laskentaperusteet sekä antaa muut tarpeelliset vähimmäisvarantoa koskevat määräykset.

Jos varantovelvollinen ei ole täyttänyt Suomen Pankin asettamassa määräajassa 1 momentin mukaista velvollisuuttaan, on varantovelvollisen Suomen Pankin vaatimuksesta maksettava laiminlyömisestä saamansa taloudellinen hyöty enintään puoli-toistakertaisena Suomen Pankille.

Edellä 4 momentissa tarkoitettu taloudellinen hyöty saadaan ulosmitata ilman tuomiota siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annettussa laissa (367/1961) säädetään.

8 §

Julkisen rahoituksen kielto

Suomen Pankki ei saa antaa luottoa Euroopan unionin toimielimille tai laitoksille, Euroopan unionin jäsenvaltiolle, sen alueelliselle, paikalliselle tai muulle viranomaiselle taikka muulle julkisyhteisölle.

Suomen Pankki ei myöskään saa merkitä 1 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee luottolaitoksia lukuun ottamatta myös yrityksiä, joissa 1 momentissa tarkoitettulla julkisyhteisöllä on määräysvalta.

9 §

Vakuudet

Suomen Pankilla on oltava luotonannossaan riittävät vakuudet. Suomen Pankki voi olla tilapäisesti vaatimatta vakuuksia, jos se on erityisen painavasta syystä perusteltua.

10 §

Peruspääoma

Suomen Pankilla on kantarahasto ja vararahasto.

Vararahastoa voidaan käyttää kantarahaston korotukseen tai alijäämän kattamiseen siten kuin 31 §:n 3 momentissa säädetään.

2 luku

Hallinto

11 §

Toimielimet

Suomen Pankin toimielimiä ovat pankki-valtuusto ja johtokunta sekä tilintarkastajat.

12 §

Pankkivaltuusto

Pankkivaltuustoon kuuluu yhdeksän pankkivaltuutettua, jotka eduskunta valitsee valtiopäiväjärjestyksessä säädetyllä tavalla. Pankkivaltuutetut valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pankkivaltuutettu on velvollinen eroamaan, jos hänet kutsutaan valtioneuvoston jäseneksi.

13 §

Pankkivaltuuston tehtävät

Suomen Pankin hallintoa ja toimintaa valvovana toimielimenä pankkivaltuuston tehtävänä on:

1) vahvistaa johtokunnan esityksestä Suomen Pankin tilinpäätöksen perusteet;

2) päättää tilintarkastajien lausunnon perusteella pankin tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnalle;

3) päättää johtokunnan esityksestä pankin tilikauden tulosta koskevista toimenpiteistä; sekä

4) antaa eduskunnalle vuosittain kertomus pankin toiminnasta ja hallinnosta sekä pankkivaltuuston käsittelemistä tärkeimmistä asioista.

Pankkivaltuuston tehtävänä pankin hallinnon osalta on:

1) tehdä 15 §:ssä tarkoitetut johtokunnan jäsenen viran täyttämistä koskevat esitykset;

2) päättää johtokunnan jäsenten palkkauksen, virkavapauden ja vuosiloman määräytymisen perusteista;

3) päättää varoituksen antamisesta johtokunnan jäsenelle sekä ratkaista muut heidän virkasuhteeseensa liittyvät asiat;

4) nimittää johtajat johtokunnan tekemän esityksen perusteella;

5) määrätä johtokunnan varapuheenjohtaja; 6) vahvistaa Suomen Pankin eläke- ja perhe-eläkesäännöt sekä antaa määräykset pankin eläkevastuun hoitamisesta johtokunnan tekemän esityksen perusteella; sekä

7) antaa johtokunnan esityksestä määräykset Suomen Pankin virkamiehiltä vaadittavasta kielitaidosta.

Lisäksi pankkivaltuuston tehtävänä on:

1) päättää eduskunnalle tehtävistä esityksistä;

2) päättää valtioneuvostolle tehtävistä ehdotuksista periaatteellisesti merkityksellisissä asioissa;

3) vahvistaa tilintarkastajille ja heidän sihteerilleen maksettavien palkkioiden ja korvausten perusteet;

4) vahvistaa johtokunnan esityksestä 17 §:n 2 momentissa tarkoitettu johtosääntö; sekä

5) määrätä maksettavaksi 43 §:n 6 momentissa tarkoitettu korvaus.

Pankkivaltuustolla on oikeus saada tässä pykälässä säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

14 §

Pankkivaltuuston päätöksenteko

Pankkivaltuusto on päätösvaltainen, kun kuusi sen jäsenistä on läsnä. Päätökseksi katsotaan se mielipide, jota useimmat ovat kannattaneet. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Johtokunnan jäsenillä on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa pankkivaltuuston kokouksessa.

15 §

Johtokunta

Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja enintään viisi muuta jäsentä, jotka tasavallan presidentti nimittää. Johtokunnan puheenjohtaja nimitetään seitsemän vuoden pituiseksi toimikaudeksi ja muut johtokunnan jäsenet viiden vuoden toimikaudeksi. Johtokunnan jäsenellä on oltava tehtävien edellyttämä asiantuntemus.

Pankkivaltuusto tekee johtokunnan jäsenen viran täyttämistä koskevan esityksen valtioneuvostolle virkaa haettavaksi julistamatta.

Johtokunnan puheenjohtaja on Suomen Pankin pääjohtaja.

Sama henkilö voidaan nimittää johtokunnan jäseneksi enintään kolmeksi toimikaudeksi. Johtokunnan puheenjohtajaksi voidaan sama henkilö kuitenkin nimittää kahdeksi toimikaudeksi, vaikka hän on toiminut aikaisemmin johtokunnan jäsenenä.

16 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunta huolehtii Suomen Pankille laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja pankin hallinnosta, jollei asia ole muutoin lailla säädetty pankkivaltuuston tehtäviin kuuluvaksi tai jollei rahoitustarkastuslaista (503/1993) muuta johdu.

Pankin toiminta on järjestettävä tehokkaalla ja taloudellisella tavalla.

Johtokunnalla on oikeus antaa tarkempia määräyksiä pankin yksiköiden ja pankin palveluksessa olevien tehtävistä ja toimivallasta.

Johtokunta on velvollinen säännöllisesti raportoimaan pankkivaltuustolle noudatetusta rahapolitiikasta ja sen toteuttamisesta.

17 §

Johtokunnan päätöksenteko

Johtokunta on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään kolme jäsentä. Johtokunnan päätökseksi katsotaan mielipide, jota useimmat ovat kannattaneet. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Johtokunnan päätösmenettelystä ja sen yhteydessä käytettävästä esittelystä voidaan antaa tarkempia määräyksiä johtosäännössä.

18 §

Johtokunnan jäsenen virkasuhteen päättäminen

Tasavallan presidentti voi vapauttaa johtokunnan jäsenen tehtävästään, jos tämä on syylistynyt virkavirheeseen tai muutoin menettelyllään osoittautunut sopimattomaksi jatkamaan tehtävässään taikka tullut kykenemättömäksi hoitamaan virkaansa.

19 §

Johtokunnan jäsenen sivutoimilupa

Johtokunnan jäsen ei saa ottaa vastaan eikä pitää sivutointa, ellei pankkivaltuusto hakemuksesta myönnä hänelle siihen lupaa. Sivutoimilupa voidaan antaa myös määräajaksi ja rajoitettuna. Sivutoimilupa voidaan peruttaa, kun siihen on syytä.

Harkittaessa sivutoimiluvan myöntämistä on otettava huomioon, että johtokunnan jäsen ei saa tulla sivutoimen johdosta esteelliseksi tehtävässään. Sivutoimi ei myöskään saa vaarantaa luottamusta johtokunnan jäsenen hänen tehtävän hoidossaan eikä muutenkaan haitata tehtävän asianmukaista hoitamista.

Sivutoimella tarkoitetaan 1 ja 2 momentissa virkaa sekä palkattua ja palkatonta työtä ja tehtävää, joista johtokunnan jäsenellä on oikeus kieltäytyä, samoin kuin ammattia, elinkeinoa ja liikettä.

20 §

Tilintarkastajien valinta

Eduskunta valitsee Suomen Pankin tilinpäätöstä ja kirjanpitoa sekä hallintoa tarkastamaan viisi tilintarkastajaa ja kullekin heistä yhden varajäsenen siten kuin valtiopäiväjärjestyksessä säädetään.

Vähintään kahden tilintarkastajan samoin kuin heidän varajäsentensä on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastajan tutkinnon suorittaneita.

Tilintarkastajat valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja ottavat sihteerin, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

3 luku

Suomen Pankin virkamiehet

21 §

Muiden säännösten soveltaminen

Suomen Pankin virkamiehiin, virkoihin ja virkasuhteisiin sovelletaan sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, soveltuvin osin valtion virkamieslakia (750/1994) lukuun ottamatta sen 2 lukua, 6 §:n 2 momenttia,

7 §:ää, 9 §:n 3 momenttia, 20—22 §:ää, 23 §:n 4 momenttia, 26 §:ää, 35 §:n 2 momenttia, 10 ja 12—14 lukua, 65, 68, 69 ja 70 §:ää ja 16 lukua.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, johtokunnan jäseniin ei sovelleta valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin toista virkettä, 18 §:ää, 25 §:n 1—5 momenttia, 27—34 §:ää eikä 8 lukua.

22 §

Virat ja virkaan nimittäminen

Suomen Pankissa on johtokunnan jäsenen ja johtajan virkoja sekä muita virkoja.

Virkamiehet, jollei 13 ja 15 §:stä muuta johdu, nimittää johtokunta tai se esimies, jolle johtokunta on nimittämisvallan antanut. Muutoin noudatetaan virkojen täyttämässä, mitä johtokunta siitä määrää.

23 §

Palvelussuhteen ehtojen määräytyminen

Virkamiesten palvelussuhteen ehtojen vahvistamiseksi virkaehtosopimuksin ja työrauhan turvaamiseksi neuvotellaan soveltuvin osin siten kuin valtion virkaehtosopimuslaissa (664/1970) säädetään sekä virkaehtosopimuksin Suomen Pankin ja sen neuvottelu- ja sopijaosapuoleksi hyväksymän henkilöstöä tai henkilöstöryhmää edustavan rekisteröidyn yhdistyksen kanssa sovitaan. Virkamiesten palvelussuhteen ehdoista on voimassa, mitä niistä virkaehtosopimuksilla sovitaan tai mitä niistä säädetään tai määrätään. Suomen Pankki on sidottu virkaehtosopimukseen.

Neuvottelumenettelystä sekä työrauhan turvaamista koskevasta tai muusta sellaisesta menettelystä voidaan tehdä erillinen sopimus (*pääsopimus*). Samoin voidaan tehdä erillinen sopimus virkamiesasioiden hoitamisessa noudatettavista menettelytavoista (*yleissopimus*).

Edellä 2 momentissa tarkoitettulla yleissopimuksella ei saa poiketa muualla laissa tai asetuksessa säädettyistä menettelytavoista. Muutoin 2 momentissa mainituista sopimuksista on voimassa, mitä virkaehtosopimuksesta säädetään, jollei toisin säädetä.

Suomen Pankki voi erikseen määrätä ne virkamiehet, joiden tehtäviin kuuluu edustaa Suomen Pankkia tässä luvussa tarkoitetuissa neuvotteluissa tai työtaistelun sattuessa taikka joiden tehtäviin muutoin kuuluu toimia työnantajan edustajana. Näiden virkamiesten palvelussuhteen ehdot määrää Suomen Pankki.

Virkaehtosopimuksessa sovittaviin asioihin, sopimuksen tekemiseen ja voimassaoloon sovelletaan valtion virkaehtosopimuslain 2 §:n 2, 3, 5 ja 6 momenttia, 4 §:n 1 momenttia, 5 §:n 1 momentin 3—5 kohtaa ja 6 ja 7 momenttia sekä 6 ja 7 §:ää.

Jollei virkamiehen kanssa ole tehty valtion virkamieslain 44 §:ssä tarkoitettua sopimusta, Suomen Pankki voi, virkaehtosopimuksessa sovittuja palvelussuhteen ehtoja huomommiksi määräämättä mutta virkaehtosopimuksen muutoin estämättä, määrätä virkamiesten palvelussuhteen ehdoista.

24 §

Työrauha ja työriidat

Työrauhaan ja työriitoihin sovelletaan soveltuvin osin valtion virkaehtosopimuslain 8—11 §:n säännöksiä.

25 §

Eräät työtaistelutoimenpiteet

Työtaistelutoimenpiteet, jotka haittaavat Suomen Pankin laissa säädettyjen tehtävien hoitamista siten, että niistä voi aiheutua huomattavaa vahinkoa maalle tai vakavaa häiriötä maksu- tai rahoitusjärjestelmän toiminnalle taikka vakava uhka Suomen Pankin turvallisuudelle, ovat kiellettyjä.

Virkamieheen, joka on ryhtynyt 1 momentissa kiellettyyn työtaistelutoimenpiteeseen, ei sovelleta, mitä valtion virkaehtosopimuslain 22 §:ssä ja valtion virkamieslain 64 §:n 2 momentissa säädetään.

Suomen Pankin laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen on turvattava työtaistelutoimenpiteestä huolimatta. Jos työtaistelutoimenpide estää tai olennaisesti haittaa Suomen Pankin tehtävien hoitamista, tulee osapuolten siitä tiedon saatuaan viivytyksettä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin sellaisen esteen tai haitan poistamiseksi.

26 §

Viittaussäännös

Edellä 23 §:ssä tarkoitetun virkaehtosopimuksen sekä 24 §:ssä tarkoitettujen työrauhaa ja työriitoja koskevien valtion virkaehtosopimuslain 8—10 §:n rikkomisesta on voimassa, mitä valtion virkaehtosopimuslain 4 luvussa säädetään.

Virkamiehen neuvotteluoikeudesta, työtaistelun ajalta maksettavasta palkkauksesta sekä muutoksenhakukiellosta on voimassa, mitä valtion virkaehtosopimuslain 23—25 §:ssä säädetään.

27 §

Yhteistoimintajärjestelmät

Edellä 23 §:ssä tarkoitettujen sopimusten noudattamista, osapuolten välillä syntyvien erimielisyyksien tarkoituksenmukaista, oikeudenmukaista ja nopeaa selvittämistä, työrauhan ylläpitämistä sekä työsuojelua koskevien kysymysten tarkoituksenmukaista hoitamista varten voidaan osapuolten välillä sopia luottamusmiesjärjestelmästä, työsuojeluorganisaatiosta sekä muusta yhteistoimintamenetelystä.

28 §

Eläkkeet

Suomen Pankkiin palvelussuhteessa olevan oikeus pankin varoista kustannettavaan vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja osaaikaeläkkeeseen samoin kuin oikeus hänen jälkeensä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen määräytyy soveltuvin osin samojen perusteiden mukaan kuin vastaava eläketurva valtiolla. Eläkkeen ja perhe-eläkkeen myöntää Suomen Pankin johtokunta.

Tarkemmat määräykset eläkkeen ja perhe-eläkkeen maksamisesta ja eläketurvasta muutoin annetaan eläke- ja perhe-eläkesäännöillä.

Suomen Pankin palveluksessa olevat henkilöt ovat velvollisia osallistumaan tämän pykälän mukaisen eläketurvan kustantamiseen suorittamalla Suomen Pankille työntekijäin eläkemaksun, joka on työntekijäin eläkelain 12 b §:n 1 momentissa säädetyn eläkemaksuprosentin suuruinen osa palkasta.

4 luku

Tilinpäätös, ylijäämän käyttö ja tilintarkastus

29 §

Tilinpäätös

Suomen Pankin tilikautena on kalenterivuosi.

Suomen Pankin tilinpäätös, joka käsittää taseen, tuloslaskelman ja niiden liitetiedot sekä toimintakertomuksen, on laadittava helmikuun loppuun mennessä ja julkaistava huhtikuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot Suomen Pankin taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta. Tilinpäätöksen laatii ja allekirjoittaa Suomen Pankin johtokunta.

Pankin tase julkistetaan tilikauden aikana neljä kertaa kuukaudessa.

30 §

Kirjanpito

Suomen Pankin on kirjanpidossaan noudatettava hyvää kirjanpitolitettä.

Valuuttavarantoon sisältyvät arvopaperit ja rahamarkkinoilla kaupan kohteena olevat arvopaperit merkitään tilinpäätöksessä enintään markkina-arvoon.

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä varauksia, jos se pankin rahastojen reaaliarvon turvaamiseksi taikka valuuttakurssien tai arvopapereiden markkinahintojen muutoksista aiheutuvien tuloksen vaihtelujen tasaamiseksi on tarpeen.

Tilinpäätöksessä voidaan tehdä pankin eläkevastuun kattamiseksi tarpeellisia varauksia.

31 §

Ylijäämän käyttö

Suomen Pankin ylijäämä on käytettävä ensisijaisesti pankin vararahaston kartuttamiseen.

Jos pankin rahastojen sekä 30 §:n 3 momentissa tarkoitettujen varausten yhteismäärä on kolmasosa tai vähemmän taseen lopsummasta, siirretään ylijäämä kokonaisuudessaan vararahastoon. Jos suhdeluku on yli

kolmasosa taseen loppusummasta, siirretään ylijäämästä vähintään neljäsosa vararahastoon. Ylijäämän siirrosta vararahastoon voidaan kuitenkin luopua silloin, kun suhdeluku on yli puolet taseen loppusummasta. Ylijäämän muun osan käytöstä valtion tarpeisiin päättää eduskunta.

Jos pankin tilinpäätös on alijäämäinen, alijäämä on katettava vararahastosta. Siltä osin kuin vararahasto ei riitä, alijäämä voidaan jättää kattamatta toistaiseksi. Seuraavien vuosien ylijäämä on ensisijaisesti käytettävä kattamatta jääneiden alijäämien kattamiseen.

32 §

Tilintarkastus

Tilintarkastus suoritetaan vuosittain tilivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastuksessa on noudatettava hyvää tilintarkastustapaa.

Tilintarkastajien käyttöön on annettava kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka he katsovat tarpeelliseksi tilintarkastustehtävän suorittamiseksi.

33 §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajien tulee antaa pankkivaltuustolle kirjallinen tarkastuskertomus, joka sisältää lausunnot pankkivaltuuston vahvistamien tilinpäätöksen perusteiden noudattamisesta tilinpäätöstä laadittaessa, tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta, vastuuvapauden myöntämisestä, johtokunnan ehdotuksesta pankin tulosta koskeviksi toimenpiteiksi sekä mahdolliset muistutukset, jotka saattavat vaikuttaa tuloslaskelman ja taseen vahvistamiseen sekä vastuuvapauden myöntämiseen.

5 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Hallintomenettely ja virkakieli

Suomen Pankissa noudatetaan hallintomenettelylakia (598/1982) käsiteltäessä hallintoasioita.

Suomen Pankin virkakielestä on voimassa, mitä kaksikielisen virka-alueen virkakielestä on säädetty.

35 §

Maksut

Suomen Pankki on oikeutettu perimään suoritteistaan maksuja. Pankin viranomais-toiminnan suoritteista perittäviä maksuja määrättäessä on otettava soveltuvin osin huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

36 §

Salassapitovelvollisuus

Suomen Pankkiin virka- tai muussa palvelussuhteessa oleva sekä pankkivaltuutettu, tilintarkastaja ja tilintarkastajien sihteeri sekä näiden toimeksiannosta tehtävää suorittava muu henkilö on velvollinen pitämään salassa kaiken, minkä hän on tehtävässään saanut tietää jonkun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Salassapitovelvollisuus koskee myös tietoja, joiden ilmaiseminen sivulliselle saattaisi haitata pankin tehtävien hoitoa tai vaarantaa pankin turvallisuutta taikka pankin taloudellista etua.

Pankin toiminnassa noudatetaan muutoin, mitä yleisten asiakirjain julkisuudesta annetussa laissa (83/1951) säädetään.

37 §

Oikeus saada ja antaa tietoja

Suomen Pankilla on muiden salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisilta sekä luotto- ja rahoituslaitoksilta ja muilta rahoitusmarkkinoilla toimivilta kaikki ne ilmoitukset, selvitykset ja muut tiedot, jotka ovat tarpeen pankin laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

Suomen Pankilla on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa tietoja rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle, esitutkinta- ja syyttäväviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muita kuin tilastotarkoituksiin saatuja tietoja muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sel-

laisia tietoja. Tilastotarkoituksiin saatuja tietoja Suomen Pankilla on oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tilastotarkoituksiin, jos tällä on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

38 §

Velvollisuus antaa tietoja valiokunnalle

Suomen Pankki on velvollinen antamaan valtiopäiväjärjestyksen 50 §:n 1 momentissa tarkoitettulle valiokunnalle kaikki ne tiedot, jotka ovat tarpeen valiokunnan tehtävien hoitamiseksi.

39 §

Tietojensaantioikeus maksutasetilastointia varten

Jokaisen on annettava Suomen Pankille maksutasetilastointia varten sen antamien ohjeiden mukaisesti tiedot seuraavista valuuttatoimistaan:

- 1) maksut ulkomailla asuvalle ja ulkomaille asuvalta;
- 2) Suomessa asuvan saamiset ulkomailla asuvalta, muut ulkomailla olevat varat sekä velat ulkomailla asuvalle; sekä
- 3) muista valuuttatoimista, jotka muuttavat tai saattavat muuttaa Suomessa asuvan saamisista ulkomailla asuvalta tai velkoja ulkomailla asuvalle.

Suomen Pankki voi uhkasakolla velvoittaa antamaan 1 momentissa tarkoitettut tiedot. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Suomen Pankki.

40 §

Puhevallan käyttö ja oikeuspaikka

Johtokunta käyttää Suomen Pankin puhevaltaa tuomioistuimissa sekä muissa viranomaisissa ja yhteisöissä.

Riita-asioissa Suomen Pankki vastaa Helsingin käräjäoikeudessa.

41 §

Virkasytteen

Pankkivaltuutettua ja johtokunnan jäsentä vastaan virkavirheestä nostetut syytteet käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena Helsingin hovioikeus.

42 §

Muutoksenhaku

Edellä 7 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 39 §:n 2 momentissa tarkoitetuista päätöksistä saadaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Suomen Pankin tekemä päätös, josta on valitettu, voidaan valituksesta huolimatta panna täytäntöön, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

43 §

Muutoksenhaku virkasuhdeasioissa

Virkamies, joka katsoo, ettei Suomen Pankki ole antanut hänelle palvelussuhteesta johtuvaa taloudellista etuutta sellaisena kuin se olisi ollut hänelle suoritettava, saa kirjallisesti vaatia siihen oikaisua johtokunnalta. Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä asiassa, joka kuuluu työtuomioistuimen toimivaltaan, jollei työtuomioistuin työtuomioistuimesta annetun lain 1 §:n 2 momentin nojalla ole päättänyt olla ratkaisematta asiaa.

Päätökseen, jolla Suomen Pankki on antanut varoituksen, lomauttanut tai irtisanonut virkamiehen, purkanut virkasuhteen tai pidättänyt virkamiehen virantoimituksesta taikka ratkaissut työntekijän eläkemaksua tai sivutointa koskevan asian, samoin kuin 1 momentissa tarkoitettu oikaisuvaatimuksesta annettuun ja 6 momentissa tarkoitettuun päätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Tässä momentissa tarkoitettu asia on käsiteltävä kiireellisenä korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Johtokunnan päätökseen eläkettä koskevasa asiassa haetaan muutosta valittamalla valitusoikeudelta. Muutoksenhausta eläkettä koskevassa asiassa on muutoin soveltuvien osin voimassa, mitä valtion eläkelaislaissa (280/1996) säädetään.

Virkamiehen lomauttamista ja sivutointa koskeva päätös tulee noudatettavaksi siitä tehdystä valituksesta huolimatta. Mitä edellä säädetään, koskee myös virantoimituksesta pidättämisestä tehtyä päätöstä, jollei korkein hallinto-oikeus toisin pääte.

Virkamiehen virkasuhde jatkuu katkeamatta, jos virkamiehen irtisanominen tai vir-

kasuhteen purkaminen on lainvoimaisen päätöksen mukaan tapahtunut ilman tässä laissa säädettyä perustetta.

Virkamiehellä, joka ilman valtion virkamieslain 9 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua perustetta on nimitetty määräajaksi tai joka ilman pätevää syytä on toistuvasti peräkkäin nimitetty määräajaksi, on oikeus virkasuhteen Suomen Pankkiin päättyessä sen vuoksi, ettei häntä enää nimitetä Suomen Pankin virkamieheksi, saada pankilta vähintään kuuden ja enintään 24 kuukauden palkkaa vastaava korvaus. Korvauksen määrää maksettavaksi pankkivaltuusto, jolle korvausvaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa virkasuhteen päättymisestä.

Suomen Pankin antamaan virkamiestä koskevaan muuhun kuin 1—3 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Virkamiehen nimittämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei laissa toisin säädetä.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

44 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tällä lailla kumotaan Suomen Pankista 21 päivänä joulukuuta 1925 annettu laki (365/1925) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen; 5 päivänä helmikuuta 1926 annettu Suomen Pankin johtosääntö (48/1926) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen; 20 päivänä kesäkuuta 1984 hyväksytty Suomen Pankin tilintarkastajien johtosääntö (601/1984); sekä 20 päivänä tammikuuta 1943 vahvistettu Suomen Pankin palkkaussääntö.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

45 §

Johtokunnan jäsenen eroamisikää koskeva siirtymäsäännös

Kumotun lain 23 §:n 4 momentin säännöstä eroamisikästä sovelletaan kuitenkin Suomen Pankin johtokunnan jäseneneen, joka on

ollut nimitettynä tämän lain voimaan tullessa.

46 §

Eläke- ja perhe-eläkesääntöjä koskeva siirtymäsäännös

Kumotun lain 17 §:n 1 momentin 22 kohdan ja 24 §:n nojalla vahvistettu Suomen Pankin eläkesääntö ja Suomen Pankin perhe-eläkesääntö niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen jäävät edelleen voimaan.

47 §

Johtokunnan jäsenen toimikautta koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa Suomen Pankin johtokuntaan kuuluvien jäsenten osalta 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimikausi alkaa lain voimaantulosta.

48 §

Toimia ja toimenhaltijoita koskeva siirtymäsäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa perustettu pysyväinen toimi muuttuu tämän lain voimaan tullessa vastaavaksi, 22 §:ssä tarkoitetuksi viraksi.

Tämän lain voimaan tullessa määräaikaissa palvelussuhteessa oleva henkilö siirtyy valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentissa säädettyyn virkasuhteeseen siksi määräajaksi tai muutoin rajoitetuksi ajaksi, joksi hänet on määrätty tai otettu hoitamaan virkaa tai tointa.

49 §

Virkamiehiä koskevat muut siirtymäsäännökset

Suomen Pankin virkamiehen, joka tämän lain voimaan tullessa hoitaa valtion virkamieslain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettua sivutointa ja jolla ei ole siihen sivutoimilupaa, on kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta saatettava kysymys luvan myöntämisestä pankin ratkaistavaksi.

Suomen Pankin virkamiehen, joka tämän lain voimaan tullessa hoitaa valtion virkamieslain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettua

sivutointa ja joka ei ole tehnyt siitä ilmoitusta, on kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta tehtävä siitä ilmoitus Suomen Pankille.

Laki

valuuttalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä joulukuuta 1985 annetun valuuttalain (954/1985) 6 § seuraavasti:

6 §

Jokaisen on vaadittaessa annettava Suomen Pankille tai valtioneuvoston määräämille muille viranomaisille kaikki ne ilmoitukset, selvitykset ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen tämän lain tai sen nojalla annettujen mää-

räysten tai lupien ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki

rahoitustarkastuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 11 päivänä kesäkuuta 1993 annetun rahoitustarkastuslain (503/1993) 5, 6 ja 9 § sekä

lisätään lakiin uusi 16 e § seuraavasti:

5 §

Eduskunnan pankkivaltuutetut

Eduskunnan pankkivaltuutetuilla on rahoitustarkastuksessa hallintoon kuuluvia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Pankkivaltuutettujen tehtävänä on:

1) nimittää kaksi johtokunnan jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet Suomen Pankin ja asianomaisen ministeriön ehdotusten perusteella kolmeksi vuodeksi kerrallaan;

2) nimittää asianomaisen ministeriön ehdotuksen perusteella johtokuntaan lisäjäsen ja hänelle henkilökohtainen varajäsen käsittelemään johtokunnassa rahoitustarkastuksen ja asianomaisen ministeriön yhteistyötä sellaisen konsernin valvonnassa, johon kuuluvat sekä luottolaitos että vakuutusyhtiö;

3) määrätä johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä johtokunnan esityksestä johtajan sijainen;

4) päättää johtajan palkkauksen, virkavapauden ja vuosiloman määräytymisen perusteista;

5) päättää varoituksen antamisesta johtajalle sekä muut hänen virkasuhteeseensa liittyvät asiat; sekä

6) vahvistaa työjärjestys rahoitustarkastukselle sen johtokunnan esityksestä.

6 §

Rahoitustarkastuksen johtokunta

Rahoitustarkastuksella on johtokunta, johon kuluu rahoitustarkastuksen johtaja ja kaksi muuta jäsentä.

Johtokunta on päätösvaltainen täysilukuisena. Käsiteltäessä 5 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja asioita on lisäjäsenen oltava läsnä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

9 §

Työjärjestys

Rahoitustarkastuksessa noudatettavasta hallintoasioiden käsittelystä, päätöksenteosta, virkamiesten tehtävistä ja muista sen sisäiseen hallintoon liittyvistä asioista annetaan tarkempia määräyksiä työjärjestyksessä, joka julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa.

4 luku

Rahoitustarkastuksen virkamiehiä koskevat säännökset

16 e §

Rahoitustarkastuksen virkamiehet

Rahoitustarkastuksen virkamiehistä, viroista ja virkasuhteista on voimassa, mitä tässä laissa ja soveltuvin osin Suomen Pankista annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki**työtuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työtuomioistuimesta 31 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (646/1974) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 3 momentti, 11 §:n 1 momentti ja 13 §:n 2 ja 5 momentti, sellaisina kuin ne ovat 8 päivänä huhtikuuta 1994 annetussa laissa (252/1994), seuraavasti:

1 §

Työtuomioistuin käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena työntekijöiden työehtosopimuksia ja virkamiesten virkaehtosopimuksia sekä työehtosopimuslakiin (436/1946), valtion virkaehtosopimuslakiin (664/1970), kunnalliseen virkaehtosopimuslakiin (669/1970), evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annettuun lakiin (968/1974) ja Suomen Pankista annettuun lakiin (/) perustuvat riita-asiat, kun kysymys on:

1) työehto- tai virkaehtosopimuksen pätevydestä, voimassaolosta, sisällyksestä ja laajuudesta sekä tietyn sopimuskohdan oikeasta tulkinnasta;

2) siitä, onko jokin menettely työehto- tai virkaehtosopimuksen taikka edellä mainittujen säädösten mukainen; tai

3) työehto- tai virkaehtosopimuksen taikka edellä mainittujen lakien vastaisen menettelyn seuraamuksesta, ei kuitenkaan rangaistuksen- tai kurinpidollisesta seuraamuksesta.

2 §

Kahdeksan jäsentä, joiden on oltava työsuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Näistä jäsenistä neljä nimitetään työnantajajyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen sekä neljä työntekijäin ja toimihenkilöiden ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Neljä muuta jäsentä, joiden on oltava virkasuhteisiin perehtyneitä, nimittää tasavallan presidentti niin ikään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kaksi näistä jäsenistä nimitetään asianomaisen ministeriön, kunnallisen työmarkkinalaitoksen, evankelis-luterilaisen kirkon sopimusvaltuuskunnan ja Suomen Pankin ja kaksi valtion ja Suomen Pankin virkamiesten sekä kunnallisten ja kirkollisten viranhaltijain ammattiyhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen esityksestä. Kutakin jäsentä kohti nimitetään kaksi varajäsentä samalla tavalla.

11 §

Työtuomioistuimeen kuuluva riita-asia saadaan työehto- tai virkaehtosopimuksessa olevan määräyksen perusteella jättää väli-
miesten välimiesmenettelystä annetun lain (967/1992) mukaan ratkaistavaksi, ei kuitenkaan, milloin työehtosopimus työehtosopimuslain tai virkaehtosopimus valtion virkaehtosopimuslain, kunnallisen virkaehtosopimuslain, evankelisluterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain tai Suomen Pankista annetun lain säännösten nojalla vaaditaan julistettavaksi purkautuneeksi.

13 §

Virkaehtosopimukseen osallinen yhdistys ajaa kannetta työtuomioistuimessa omissa nimissään niidenkin virkamiesten ja viranhaltijain puolesta, jotka eivät ole virkaehtosopimukseen sidottuja mutta joiden palvelussuhteen ehtoja valtio, kunta tai kuntayhtymä, evankelis-luterilainen kirkko, sen seurakunta, seurakuntaliitto tai muu seurakuntain

yhtymä taikka Suomen Pankki ei saa määrätä tai sopia sellaisiksi, että ne ovat ristiriidassa virkaehtosopimuksen kanssa.

Valtion virkaehtosopimuslain, kunnallisen virkaehtosopimuslain, evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain tai Suomen Pankista annetun lain soveltamista koskevassa muussa kuin 1, 2 tai 3 momentissa tarkoitettussa asiassa on kantajana valtio, valtion virkaehtosopimuslain 3 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kuitenkin työnantajayhdistys tai liikelaitos, kunnallinen työmarkkinalaitos, evankelis-luterilaisen kirkon sopimusvaltuuskunta tai Suomen Pankki tai, milloin virkaehtosopimus on kunnan tai kuntayhtymän, seurakunnan, seurakuntaliiton tai muun seurakuntain yhtymän tekemä, tämä, taikka virkamiehiä tai viranhaltijoita edustava yhdistys.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 1997